

Επιστημονική Υπεύθυνη

Χρ. Ζαραφωνίτου
Καθηγήτρια Εγκληματολογίας, Τομέας Εγκληματολογίας
Πάντειο Πανεπιστήμιο

Συνεργαζόμενοι Φορείς

Εργαστήριο Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών,
Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Ν. Κουράκης

Σπουδαστήριο Κοινωνικών Μελετών,
Τμήμα ΔΙΚΣΕΟ, ΤΕΙ Μεσολογγίου
Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Χ. Τσουραμάνης

Κύκλος Προβολών

**Εγκληματολογικές Αναπαραστάσεις
στον Κινηματογράφο & στα ΜΜΕ (V)**

Ανασφάλειες, Ηθικοί πανικοί & Αντεγκληματική πολιτική

CCTV
in operation

Χειμερινό Εξάμηνο Ακαδ. Έτους
2011-2012

3η Προβολή

Red Road (2006, Ην. Βασίλειο).

Σκηνοθεσία: Andrea Arnold.

Συντελεστές: Kate Dickie (Jackie), Tony Curran (Clyde Henderson), Martin Compston (Stevie), Nathalie Press (April).

Κινηματογραφική πλοκή

Η Jackie εργάζεται σε εταιρία συστημάτων επιτήρησης, ως χειριστής καμερών καταγραφής, στη Γλασκόβη. Η δουλειά της δίνει μια αίσθηση προσφοράς στη δημόσια ζωή της περιοχής, στην κατά τα άλλα ανιαρή καθημερινότητά της. Η Jackie έχει οικογένεια, αλλά ζει μόνη. Σε μία από τις βραδιές της βάρδιες παρατηρεί ύποπτη κινητικότητα σε απόμαρη περιοχή της πόλης και καλεί αμέσως την αστυνομία, όμως σύντομα αντιλαμβάνεται πως το περιστατικό δεν χρήζει περαιτέρω προσοχής. Ένας από τους εμπλεκόμενους, ωστόσο, τράβηξε τη δική της προσοχή, εφόσον έμοιαζε με κάποιον που γνώριζε.

Έκτοτε η παρακολούθηση της πόλης αντικαθίσταται για τη Jackie από την παρακολούθηση του άνδρα από το παρελθόν της.

Εγκληματολογικές όψεις

- Περιστασιακή πρόληψη του εγκλήματος: περιεχόμενο, δυνατότητες και όρια.
- Μορφές ηλεκτρονικής επιτήρησης: η περίπτωση του CCTV.
- Συνδιαλλαγή δράστη – θύματος: πλεονεκτήματα και προβληματισμοί αναφορικά με την τάση της αποκαταστατικής δικαιοσύνης.
- Η αντεκδίκηση ως όψη των άτυπων κοινωνικών αντιδράσεων απέναντι στο έγκλημα.
- Η σύγχρονη διεύρυνση του κοινωνικού ελέγχου του εγκλήματος. Το ζήτημα των 'αντικοινωνικοτήτων'.
- Συνέπειες του εγκλήματος σε μικρο- και μεσο- επίπεδο: αποδιοργάνωση, ανασφάλεια, τιμωρητικότητα.

Θέματα προς συζήτηση

- Ποιο είδος πρόληψης παρουσιάζεται μέσω της κινηματογραφικής πλοκής; Ποια είναι τα βασικά του χαρακτηριστικά σύμφωνα με την επιστήμη της Εγκληματολογίας και στη βάση αυτή πώς θα σχολιάζατε την αντίστοιχη κινηματογραφική αναπαράσταση;
- Ποιοι προβληματισμοί αναδεικνύονται μέσω της κινηματογραφικής πλοκής

αναφορικά με τις σύγχρονες μορφές ηλεκτρονικής επιτήρησης και πώς θα τους σχολιάζατε από εγκληματολογική σκοπιά;

- Η κινηματογραφική παρουσίαση της καθημερινότητας της πρωταγωνίστριας, ποια στοιχεία καταδεικνύει ως βασικές επιπτώσεις του εγκλήματος;
- Πώς αναπαρίσταται κινηματογραφικά η σχέση δράστη-θύματος; Σε ποιες σύγχρονες μορφές της εν λόγω σχέσης παραπέμπουν οι κινηματογραφικές αναπαραστάσεις και πώς θα τις σχολιάζατε;
- Ποια στοιχεία συνθέτουν την κινηματογραφική παρουσίαση της άτυπης κοινωνικής αντίδρασης απέναντι στο έγκλημα; Σε ποιους προβληματισμούς παραπέμπει η αναπαράσταση αυτή αναφορικά με τις σκοπιμότητες της ποινής;

Πηγές

Delmas-Marty, M., (2005). Πρότυπα και Τάσεις Αντεγκληματικής Πολιτικής. Μτφρ. Χρ. Ζαραφωνίτου. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Hughes, G., (1998). Understanding Crime Prevention: Social Control, Risk and Late Modernity. Bristol: Open University Press.

Ζαραφωνίτου, Χρ. (2003). Πρόληψη της Εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Ζαραφωνίτου, Χρ., (2004). Εμπειρική Εγκληματολογία. Β' Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Ζαραφωνίτου, Χρ., (2008). Τιμωρητικότητα. Σύγχρονες τάσεις, διαστάσεις και εγκληματολογικοί προβληματισμοί. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Ζαραφωνίτου, Χρ., «Από την ανταποδοτική στην αποκαταστατική δικαιοσύνη: τιμωρητικότητα ή άμβλυση των συγκρούσεων», στο Μαραγκοπούλου, Α., (επιμ.) & Χαλκιά, Α., (συνεργ.), (2011). Η Εγκληματολογία απέναντι στις Σύγχρονες Προκλήσεις, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, σσ. 115-129.

Κουράκης, Ν., (2009). Ποινική Καταστολή: μεταξύ παρελθόντος και μέλλοντος. Εκδ. Σάκκουλα.

Παπαθεοδώρου, Θ., (2005). Δημόσια Ασφάλεια και Αντεγκληματική Πολιτική. 2η έκδ. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Παπαθεοδώρου, Θ., (2009). Επιτηρούμενη Δημοκρατία. Αθήνα: Βιβλιόραμα.

Phillips, C., "A review of CCTV evaluations: Crime reduction effects and attitudes towards its use", στο Crime Prevention Studies, vol. 10, 1999, σσ. 123-155.

Tonry, M. & Farrington, D. (eds.), (1995). Building a safer society. Chicago: University of Chicago Press.

Τσουραμάνης, Χρ. & Συνεργ., (2009). Το Έγκλημα στη Θεωρία, στην Πραγματικότητα και στον Κινηματογράφο. Αθήνα: Εκδ. Β.Ν. Κατσάρος.

Φαρσεδάκης, Ι., (1991). Η Κοινωνική Αντίδραση στο Έγκλημα και τα Όρια της. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Ιωάννα Γουδέτη,
Κοινωνιολόγος, ΜΔΕ Εγκληματολογίας,
Υποψ. Διδάκτωρ Πάντειο Παν/μιο.